

Gazdálkodás

Az előkészítés rangja

Tulajdonképpen nincs olyan szakasz a termelés folyamatában, amely ne volna igazán rangos, hiszen láncszerűen függnek össze a részmuveletek. Az előkészítésről mégis érdemes külön beszélni, mert ott áll a sor legelején, s nagyon sok függ attól, akadályokat jelent, vagy lendületet ad a soron következő tevékenységeknek.

A termelőmunka meg-
alapozása éppen olyan fontos, mint egy építmény alapjainak lerakása. Sajnos, sok helyütt koránt sincs arányban a ráfordított idő, a gondosság ezzel a felismeréssel. Megfontoltság, körültekintés helyett egyes vezetők, közrevezetők eléggé „lezserp” végzik el az előkészületeket. A következők: fennakadások a

munka folyamatában. Nem egyszer már az elkezdésben. Hányszor állnak például építkezéseknél az emberek anyagihiány, vagy egy hiányzó gép miatt. Rosszul időzített a vezető? Fegyelmetlenül hajtották végre utasítását? Máris el-
akad az egész láncolat. S más területeken éppígy előfordulnak — ha kevésbé gyakran is — az előkészítés különféle hiányosságai.

Mind olyan dolgok, amik-
en gondos szervezéssel segíteni lehet. És kell is. Mert a termelésben előbukkanó hibák jelentős része — akár elfuserált tervezésekre, akár a túl-
magas állásidőre, rossz anyag-összetételre, „tévedésből” előállított, nem keresett termékekre gondolunk — éppen az elő nem készítés rovására írható.

Mesterfokú szaktudással

Minden gyárban, üzem-
ben van egy iratlan lista: a munkásközvélemény ebben lajstromozza a szakma tehetségeit. A leg-
jobbakkal névsorát, ha nem is szokták hivatalosan elősorolni, azért számon tartják az emberek. Szembetűnő, hogy ebben a névsorban sok a tehetséges fiatal.

A szakma reménységei.
Vannak közöttük rendkívül szorgalmasok, olyanok is, akik rendszeresen olvassák a szakirodalmat, képezik magukat. Egy dolog azonban sokuknak hiányzik: a rendszeres-következetes tö-
rődés, támogatás. Az olyanféle szervezett foglalkozás, mint például a Szakma Ifjú Mestere mozgalom. Évek óta csak né-

hány szegedi üzemből ad-
hatunk hírt arról, hogy a SZIM eredményesen mozgósítja a fiatal tehetségeket, a szakmai továbbtanulásra, fejlődésre. Márpedig egyetlen vállalatnak sem lehet közömbös, hogy fiataljai mesterfokon sajtíftíják-e el szakmájukat. S az sem, hogy ez mikor következik be.

Kívánatos lenne, hogy az
üzemi KISZ-szervezet és a szakszervezet a gazdasági vezetéssel együttműködve fokozottabban törődjen az ilyen fiatalokkal. Hogy minél több ifjú mester munkálkodjék a műhelyekben, gyár-
csarnokokban. Annál inkább, hiszen az ő szakmai fejlődésük a gyár jövőjét is hordozza. **Simai Mihály**

Zárszámadás előtt:

„Paprikás” színvonal

Eredményesen dolgoztak Mihálytelken

Ezerkilencszázhetven-
akárhányszor megfordul-
tunk Mihálytelken, az Új Élet Tsz-ben — nem fogytak ki a panaszból. S igazat mondtak. Jött a tavaszi, próbára tevő idő, a munka-
erő a gátakon hadakozott a vízzel, nem haladt a növénytermesztésben a munka. Aratáskor elszorult a szövetkezeti gazdák szíve, lassan haladt a munka, s keveset fizetett a föld. Bizony-bizony szűk esztendő volt a tavalyi. Csak búzából 3 millió forintot vitt el. A növénytermesztésből 10 millió volt a termelési kiesés. Feladta tehát a leckét az esztendő a mihálytelkieknek ugyanúgy, mint a többi szegedi gazdaságnak, mint az ország legtöbb termelőszövetkezetének.

Ami lehetett, „megfog-
tak”, s az olyan területekre is vetettek, ahol tudták, eleve nem lesz teljes a siker, nem tudnak tökéletes termést betakarítani, magas átlagot elérni. Így jártak a kukoricával, azaz jobban. Takarmánynak vetettek jó néhány száz holdon, s kedvezett az ősz, hosszúra nyúlt és a reményt felülmúlta a növény, abraktakarmánnyként takaríthatták be a termést, a görék megteltek. Igaz, nem jelenti azt, hogy nincsen takarmányozási gond, hiszen ez a közös gazdaság eleve lakarmányvásárlásos szövetkezet. De a kukorica is jó fél termést adott, segített a gondokon.

A piros arany, a paprika is aranylott. Igaz, a holdenkénti 45 mázsás termésátlagot nem takaríthatták be a gazdák, de a 40,9 átlaguk is felért az arannyal. Annál inkább, mert a minőség jó volt, első, másodosztályú paprikának bizonyult. Így aztán a pénzügyi tervét teljesítette ez a növényféle.

Az állattenyésztés is tar-
totta magát. Sőt, egyre inkább gyümölcösözik az a több éves beruházási, tenyésztoi munka, ami ilyen jóhírű gazdaságban napjainkban elengedhetetlen. Év elején 445 szarvasmarhájuk, év végén 496, sertésük év elején 298, év végén 500 volt. Igen sokat gyarapodott a juhállomány, különösen a juvendékuhok, 1225-ről 2014-re. Tervezték 750 bárányzaporulatot, s lett 1502. A gondos tenyésztői munka következtében két-
évenként háromszor bárá-

rányoztatnak, különösen
hasznos ez, hiszen január, február hónapban jó pénzt hoznak a barikák.

A gazdasági évhez tartozik az is, hogy a háztáji birtokokon, földeken és istállóban egyre nagyobb értéket állítanak elő. Nem kevesebb mint 336 szarvasmarhát, 4812 sertést és több tízezer baromfit tartanak a szövetkezeti tagok. S leginkább akik Alsóvároson laknak.

A szűk esztendő végül te-
hát eredményes, jó esztendőnek bizonyult. Keményen megdolgoztak érte. A nagy kiesés ellenére is a növénytermesztés árbevétele, a paprikaszárító bevételeit is beleszámítva, s a kisebb dotációkat, 24 és félmillió forint lett. Az alaptevékenységben kívül is jelentős bevételhez jut ez a gazdaság. Melléküzemek, lakatosüzem, segédüzemek, „tésztagyár”, s a belkereskedelmi tevékenység, amit megkövetel a tagok háztáji gazdaságában termelt áruk értékesítése, — igen tisztességes hasznot eredményez. A mihálytelkiek tehát a zárszámadáskor nem érzik meg majd a tavalyi, kedvezőtlen esztendőt. A színvonalat tartani tudják, kifízetik azt, amit év elején ígértek, amit elvárnak a szövetkezeti.

Egy esztendeje február
elején, mint a zárszámadásból kiderült, 3 és félmillió forint volt a biztonsági tar-

taléka a paprikás szövetke-
zetnek. Az idén semmiképpen sem lesz annyi.

Beruházásokra is jutott.
Sertésleplepre, ami 600 férőhelyes, 5 és félmillió forintot, a harmadik szárító-
alagútra félmilliót, a „melegkútra” és a megépült, hozzá tartozó gerincezet-
ekre, hőközpontozó, üveg-
házhoz, 3 ezer négyzetméteres, mintegy 12 millió forintot költöttek. Elkészült 5 ezer négyzetméteren a földház is. Lényeges ez e tájban, kár, hogy e nagyrétű létesítmény hasznosítása eddig csak 15 százalékos. Az idén tovább akarták fejleszteni, 10 ezer négyzetméteren üvegházat, 20 ezer négyzetméteren földházat létrehozni, de nem valószínű, hogy sikerül. Semmi jóval nem biztat a „hitelpolitika”, s így az éltető víz, a melegvíz most fűti a Tiszát, belefolyik a Maty-ba. Sajnos még a saját erőt sem tudják hasznosítani ennél az építkezésnél.

A falut most betemette a
hó. A szövetkezetben javában készülnek a zárszámadásra. Számok, számok. Mindenki azokkal van elfoglalva. Nyugodtak lehetnek, az őszi munkákat idejében, becsülettel elvégezték, az idei esztendő alapját lerakták. A feltételek megteremtődtek, egy kedvezőbb, sokkal kedvezőbb esztendőhöz.

Jövöre talán szebb fénye
lesz a paprikának? **Sz. Lukács Imre**

Hetvenegyezer végzős a szakmunkásképző iskolákban

Az idén mintegy 71 000-en
fejezik be tanulmányaikat a szakmunkásképző iskolákban. Ezek a harmadéves tanulók május végén, június elején osztályvizsgákon vesznek részt, majd ezt követően kerül sor a szakmunkásvizsgákra. Az 1971-es év első fele számukra tehát a tanulási utolsó erőpróbáját jelenti, hogy minél jobb eredményekről adhas-
sanak majd számot, minél jobban elsajátíthassák mesterségük tudnivalóit. Az utánpótlásból többek között 5000 forgácsolót, 12 000 gép-
szerezőt, 4000 villanyszerelőt, 3500 autószerelőt, 3800 művest kap az ipar, míg a mezőgazdaság 3500, a kereskedelemben és a vendéglátóipar pedig együttesen körülbelül 6400 ifjú szakmunkás munkába állására számíthat az idén.

Amint a Munkaügyi Min-
isztériumban elmondották, a végzősöknek nem lesz elhelyezkedési problémájuk, hiszen változatlanul nagy a munkaerő-kereslet, a népgazdaság nagy számban igényli a jól képzett fiatal szakmunkásokat. De ellen-
tétben az igények növekedésével — mivel a demográfiai hullám ezeknél a korosztályoknál már túljutott tetőpontján — a következő években csökken az utánpótlás. Nem lehetett ezt figyelmen kívül hagyni az új felvételi tervek kialakításánál. (MTI)

Jubilál a Kossuth-kaktusz Szegeden kétszer virágzott

A szegedi József Attila
Tudományegyetem botani-
kus kertjének legnagyobb becsben tartott növénye a Kossuth-kaktusz, most kétszeresen jubilál. Kilencven évvel ezelőtt ültette el Kossuth Lajos száműzetése idején torinói kertjében és negyven évvel ezelőtt került a szegedi fűvészkertbe.

A Cereus peruvianus ne-
vű, oszlop formájú kaktusz eredeti példányát Hejly Ignác politikus, újságíró — aki a szabadságharc idején Kossuth iródiájában dolgozott — az 1880-as években hozta Magyarországra, Erdélybe Kossuth barátjának gyalui Rosenberger Bernátnak. A Rosenberger család később a kolozsvári botani-
kus kertnek ajándékozta és innét került Szegedre egyik sarja, amely az idők során számtalan viszontagságon ment keresztül. 1940-ben négy méternél is magasabb és tizenöt centiméter vastag volt. Csak úgy fért el az üvegházban, hogy annak tetejét kupolával bővítették ki. 1944-ben — amikor a frontonál Újszegedhez érkezett — ágyúddrágás közben szállították át a kaktuszt Szegedre az egyetem pincéjébe. Az úton az egyik oldalára letört. A fűvészkerttel szomszédos ház lakója ezt észrevette, de ma, nem tudta a szállítók után vinni, hanem sebtében elültette egy lyukas fazékba szedett földbe. Ez volt a szerencse, mert a kaktusz-
óriás az egyetem betört ablakú pincéjében megfagyott, tönkrement. A letört sarj pedig megmaradt, visszahozták a fűvészkertnek, ahol ma is ezt őrzik.

Az utódaiban kilencven
esztendő megért kaktusz bajtásából az országban több helyre, többek között a debreceni, Kossuth Lajos

névvel viselő egyetemre is
küldték. Ezenkívül fényképet, valamint történetéről részletes leírást kapott Kossuth szülővárosának, Monoknak az emlékműzeuma. A nagyon ritkán nyíló kaktuszfajta Szegeden kétféle virágzott, bontott hatalmas tölcseres szirmokat. **T. B.**

SZEGED a hazai lapokban

1971/1

BARTA András: Mária királynő. — Madách-60emlékútor a Szegedi Nemzeti Színházban. Magyar Nemzet, dec. 31. [Kritika az előadásról.]

ANGYAL Mária: Dayka Margit munkáiban. — A Párizs bolondja főszerepében Szegeden. Színház, január. [Szerepelemzés. Fényképekkel.]

KULKA Eszter—SZENTIRMAI László: A Szegedi Nemzeti Színház nézői. — Egy szociológiai vizsgálat módszertani kérdései. Színház, január.

P. T.: A szegedi művészek mecenása volt... Új Élet, jan. 1. [Déry Ernőnével és műgyűjtőteményéről.]

ILLES Béla: Tolnai, Gábor 60 éves. Élet és Irodalom, jan. 2. Csalásért, sikasztásért 12 év. — Elítélték egy ismert motorosonak-versenyzőt. Hétfői Hírek, jan. 3. [A Kertes-úgyról.]

[PUNKÓSTI Árpád]: A menzán a helyzet változhat. — Mitért Debrecenből irányították a szegedi egyetemisták etkezését. Népszabadság, jan. 4. [Az egyetemi menzáról.]

PUSKÁS Jenő: Új otthonban a Tisza partján. — Kihűtötés Pesten — Szegeden. Gumilipari Hírlap, jan. 5. [Furján Ferencről, az Emergé csoportvezetőjéről. Fényképekkel.]

Igy készülnek. — 16 NB I-es csapat edzője a végzős munkárol, annak mennyiségéről és minőségéről, a tavaszi idény meglepetéseiről. Szics György (SZEOL) Képes Sport, jan. 5. [A labdarúgócsapatról.]

ZSOGOVITS Edit: „Gyűjtésük értékeinket!” Magyar Nemzet,

jan. 5. [A szegedi Zöldy Pálnak és a Vedres István Építőipari Technikum diákjainak néphagyomány gyűjtéséről is.]

KOLTAI Tamás: Mária királynő. — Madách Imre drámája Gyártás Miklós átköltésében Szegeden. Népszabadság, jan. 5. [Kritika a színház előadásáról.]

Szegeden az IV. ötéves tervben. Figyelő, jan. 6. [Felépül a húspárr kombinát.]

Feltesztik Szerep egészségügyi intézményeit. Magyar Hírlap, jan. 6.

[SANDOR László, N.] N. S. L.: Tudományos művekről, kritikai magatartásról. — Kiosztották az Akadémiai Kiadó nyitólát. — Rövid beszámoló két díjazott tudósról. Magyar Hírlap, jan. 6. [Interjú Wittmann Tibor szegedi professzorral is.]

Új fűszerpaprikák. Magyar Hírlap, jan. 6. [A szegedi kutatóintézet új nevesítéséről.]

TÓTH Béla: Átdárra készen. Népszabadság, jan. 8. [Fénykép a tiszintés sorházakról.]

[FALUS Róbert] F. R.: Könyv-
szemle. Népszabadság, jan. 8. [Ismeretterjesztés Fenákel Judit Vekőköztől című kötetéről is.]

VARIAS Endre: Vekőköztől. Élet és Irodalom, jan. 9. [Ismeretterjesztés Fenákel Judit novelláskötetéről.]

ILLES Jenő: Gyártás Miklós Madách-átköltés a Szegedi Nemzeti Színházban. — Mária királynő. Film, Színház, Muzsika, jan. 9. [Kritika az előadásról. Fényképekkel.]

BARA István: Impromptukarításból új gépi berendezés. Népszabadság, jan. 9. [A Szegedi Jutagárban. Fénykép.]

Gioconda

Az Újvidéki Opera vendégjátéka

Somogyi Károlyné felvétele

Jelenet az első felvonásból. Baloldalt: Alpar Mária, középen M. Vrcvic-Buta, jobbról V. Cvejić

adását a görög Serge Vafiadis rendezte, finoman kerülve a túlzó szélsőségeket (a „menthető figurákat” életben hagyva) bár az áriákra, együttesekre lehorgonyozott, elmerevedő színpaddal nem tudott mit kezdeni. A dirigens Toplak Imre szuggesztív, nagy tablókát átfogó egyénisége végig elevenen tartja az előadást. Alpar Mária címszerepe erőteljes dinamikus, a mérgező dráma szopránjának mélyebb, kifejezőbb színeiről tanúskodik Jól érvényesült Vladan Cvejić spinto tenorja, kár hogy Enzo híres romána, kevésbé sikerült. Német Rudolf a basszusának karakterénél súlyosabb inkvizítor figurájára kulturáltan, igényes zeneiséggel éntette szolamát, Dimitri Marinovskának találó elképzelései vannak az intrikus Barnabáról. Finom, bensőséges alakítás Matija Skenderovic Laurája; Mirjana Vrcvic-Buta vak öregasszonya színészilag is hiteles. Az előadás sikerét a balettkar betétszínei teszik teljesé.

A szegedi és újvidéki mű-
vészek kishatárforgalma je-

lentős állomáshoz érkezett.
Csak az elmúlt napokban járt kint a szegedi opera Beethoven Fidelijával, amit a Giocondával ugyancsak a teljes újvidéki társulat viszontgott. Jó erőkből álló, szimpatikus együttest ismerünk meg, gondosan előkészített, szép előadást hallottunk. A jövőre ezek után más kívánságunk nem lehet: örülnék, ha a viszontg látogatások megmaradnának, s a szegediek is olyan sikerrel szerepelnének odaát, amilyen melegen fogadta a szegedi publikum a jugoszláv művészeket.

N. I.

Eladó új gépek

150 g-os töltősúlyú. A gép a Csepeli Motorkerékpár-
gyártó prototípusa. A gép megtekinthető KSZV Szeged, Alsó-kikötő sor 6. sz. alatt (beruházási osztály) szombat kivételével mindennap 7-14 óráig.